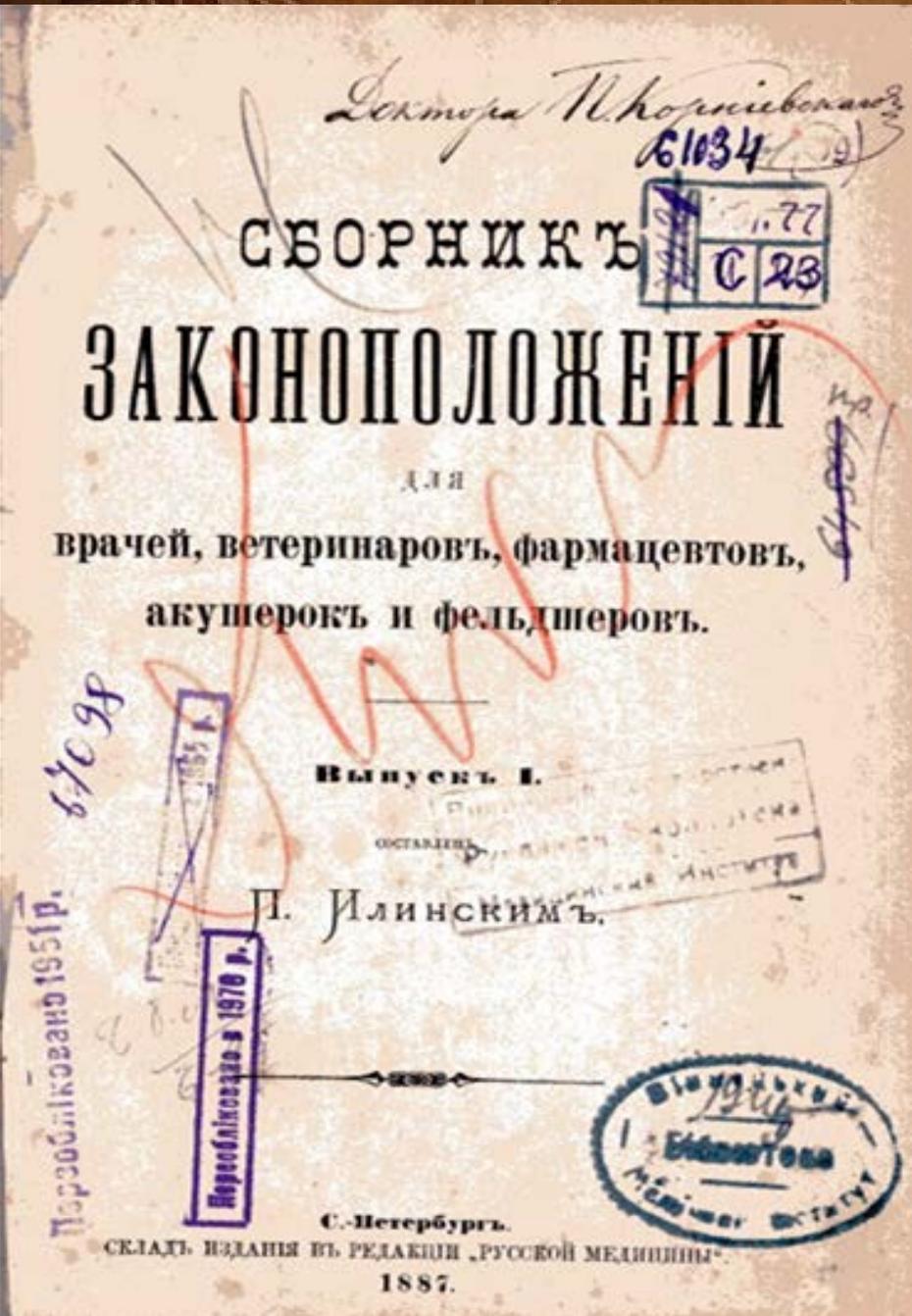

Хвилююче мовчання фоліантів

В фонді сектору рідкісних книг та рукописів до наших днів зберігся «Збірник законоположень» 1887 року видання. Книгу було написано для лікарів, ветеринарів, фармацевтів, акушерок та фельдшерів. Збірник вміщує медичне законодавство, яке регулювало всі сторони життя і діяльності медиків: освіту, роботу, відповідальність за лікарські помилки, заробітну плату та пенсійне забезпечення. Висвітлено їх професійні та етичні питання, одяг, інструментарій, медикаменти, житло і т. д. Цікаво порівняти ці старовинні закони з сучасним медичним законодавством та подякувати медикам минулого за жертвовну працю на поприщі охорони здоров'я.

СОДЕРЖАНИЕ I ВЫПУСКА.

I. О врачах вообще.		Пункты	Стр.
О правах и обязанностях всех врачей		1—	1—
Ученая степень, звание и испытанія на них		4—	4—
Испытанія на степень лекаря		5—	5—
" " " доктора медицины		15—	15—
" " " доктора медицины и хирургии		24—	24—
" " " уезднаго врача			
" " " акушера		30—	30—
" " " оператора			
" " " инспектора		39—	39—
О медицинском синискѣ			
О врачебной практикѣ		4—	4—
Права лекарей и докторовъ по вступленіи въ государственную службу по чинопроизводству		6—	6—
Порядокъ вступленія въ службу			
Обязанности всехъ врачей во время эпидемій			
Обязанности по отношенію къ больнымъ и ответственность			
Обязанности за неправильное врачеваніе			
Обязанности судебно-медицинскія и военно-медицинскія			
Медицинскіе акты			
О гонорарѣ			

II. О врачахъ гражданскаго вѣдомства.		Пункты	Стр.
О врачебныхъ отдѣленіяхъ и губернскихъ врачебныхъ инспекторахъ			
Объ уѣздныхъ и городскихъ врачахъ. Пребываніе ихъ			
Определеніе, подчиненіе			
О командированіи для научнаго усовершенствованія			
О служебныхъ обязанностяхъ по времю повальныхъ болѣзней на людяхъ и предохраненія отъ нихъ			
Судебно-медицинскія			
Пособія при определеніи къ должности: прогонныя деньги, подорожныя, экзипировочныя и пр.			
Производства въ чины			
Жалованье и проч., содержаніе			
Таблицы содержанія врачей по внутреннимъ губ., Кавказѣ, въ Забайкальской области, въ Западн. Сибири, Туркестанѣ, въ Польскихъ губ., въ Пруссіи, въ Москвѣ, по сельской медицинской помощи и по карантинамъ			
О командировкахъ для прекращенія повальныхъ болѣзней: холеры и пр.			
Награды			
Объ отпускахъ и увольненіяхъ отъ службы			
О пенсіяхъ врачамъ и др. чинамъ медицинскаго вѣдомства			
Правила о преимуществахъ службъ въ отдаленныхъ мѣстностяхъ, существовавшія въ законѣ до 1870 года			
Правила объ особыхъ преимуществахъ гражда			

«Збірник» склав П. Ілінський. Петро Олексійович Ілінський (1826–1907), доктор медицини, військовий лікар і публіцист.

Під час війни 1877–78 рр. працював в польових шпиталях разом з М. І. Пироговим. Пізніше написав книгу «Жінка у війні».

Нарис діяльності сестер милосердя, фельдшерів і жінок-лікарів». Книга починається з опису прав і обов'язків всіх медиків. Грошове забезпечення відрізнялося залежно від табеля по ранги і віддаленості місця роботи від столиці.

Під час епідемій гонорари зростали.

Привертає увагу перелік окладів медиків, які були відряджені для боротьби з холерою у 1887 р.:

– статський радник отримував 4 крб. добових, 600 крб. «підйомних», 360 крб. окладу;

– лікарю, штаб-лікарю, медико-хірургу платили 3 крб. добових, 450 «підйомних» і 300 окладу;

– студентам-медикам виходило тільки по 2 крб. добових і по 200 крб. «підйомних».

Цікаво, що лікарів, які не доносили керівництву про зловживання фармацевтів і безлад в аптеках, коли таке було, штрафували на 25 крб.

Ще в «Збірнику» надруковано статuti медичної поліції, судової медицини, про карантин та військову повинність тощо.

II ВЫПУСКЪ.

		Пункты	Стр.
льныхъ врачахъ		1265	358.
е ординаторы		1297	365.
наторѣ		1321	372.
озка больныхъ		1330	373.
спиталей		1354	378.
енвохъ госпиталѣ		1366	381.
ѣвленіяхъ при Кіевскомъ госпиталѣ		1394	387.
ъ военныхъ госпиталей		1387	388.
аго журнала исторіи болѣзни, требованія		1409	392.
матеріальнаго каталога, ординаторскаго		1427	397.
орціи, на топаиво, врачебнаго журнала,			
покоя, сущоной вѣдомства, книги для			
наго билета, открытаго листа транспорт-			
ей		1431	398.
душевныхъ болѣзней		1438	409.
ической болѣзней баронета Вилліе		1458	418.
ъ лазаретахъ		1504	437.
единовременныхъ пособіяхъ медицин-		1530	433.
аго вѣдомства и ихъ сенействамъ		1552	438.
Александровскаго комитета о рале-			
ьмой кассѣ военно-сухопутнаго вѣ-			
дѣльствованія лицъ, ищущихъ по-		1716	418.
та о раненныхъ			
дѣльства		1817	513.
анія. Форма свидѣтельства		1831	515.
ой отчетности мирнаго времени и		1834	516.
лтъ			
форма отчетности		1911	540.
чюхъ пашпортѣ въ частяхъ войскъ,		1935	549.
въ корпусѣ			
енія въ заласѣ			
шесму пачальству		1447	575.
но-медицинскихъ чиновъ		1964	582.
медалей и пр.		1971	585.
на военное время		1992	594.
рети		2044	608.
вещей		2137	624.
ами предметами		2144	627.
военное время		2367	638.
ихъ библіотекахъ		2179	634.
днихъ по военному вѣдомству		2190	642.
ювныхъ по болѣзни и недостат-		2194	652.
вненія въ отпускъ по болѣзни		2222	655.
веховій		2251	664.
		2255	674.
		2269	676.
		2279	679.
			682.

НАИМЕНОВАНИЕ ЛЕКАРСТВЪ.	Цѣна.		
	Копѣйки.		
	Унц.	Драх.	Гран.
Axungia Porci depurata	9	1 ¹ / ₂	—
Balsamum Copaivae	23	4	—
Balsamum embryorum	14	2 ¹ / ₂	—
Balsamum Nucistae	20	3 ¹ / ₂	—
" Peruvianum	70	12	—
" Vinariense	16	3	—
" vitae externum	11	2	—
" " Hoffmanni	38	6 ¹ / ₂	—
Baryum chloratum	6 ¹ / ₂	1 ¹ / ₂	—
Benzinum	5	1	—
Bismuthum nitricum praecipitatum	—	10	—
" valerianicum	—	18	—
Boletus igniarius praeparatus	17	1 ¹ / ₂	—
" Laricis concisus	18	3	—
Borax	10	2	—
" pulveratus	15	2 ¹ / ₂	—
Bromum	—	20	1
Bulbus Scillae concisus	6	1	—
Butyrum Antimonii	36	6	—
" Cacao	—	5	—
Cadmium sulfuricum	—	12	1 ¹ / ₂
Calcaria carbonica cruda	3 ¹ / ₂	1 ¹ / ₂	—
" " praecipitata	6	1	—
Calcaria caustica	1	—	—
Calcaria caustica soluta	3	1 ¹ / ₂	—
Calcaria hypochlorosa	2	1 ¹ / ₂	—
Calcaria hypochlorosa soluta diluta	3 ¹ / ₂	8 ¹ / ₂	—
Calcaria hypochlorosa soluta fortior	—	5	—
Calcaria hypophosphorosa	3	—	—
Calcaria phosphorica	15	2 ¹ / ₂	—
Calcaria sulfurica usta	11	2	—
Calcium chloratum fusum	15	2 ¹ / ₂	—
" " siccum	—	5	—
" sulfuratum	—	8	—
Calomel	15	2 ¹ / ₂	—
" via humida paratum	—	5	—
Camphora	—	8	—
Camphora pulveratae	15	2 ¹ / ₂	—
" bromata	24	4	—
Cantharides pulveratae	—	20	—
Capita Papaveris	—	7	—
Caragaheen concisum	5	1	—
Carbo Carnis	7	1 ¹ / ₂	—
Carbo Ligni pulveratus	—	10	—
Carboneum sulfuratum	6	1	—
Caryophylli	10	2	—
Castoeum Canadense	18	3	—
	—	34	—

Законоположення про фармацію доповнені списками лікарських препаратів для прописування рецептів в сільських, земських, лікарняних аптеках та продажі в аптечних магазинах. Складові ліків вказано в унціях, драхмах і гранулах. Okремо перераховано правила продажу отруйних та сильнодіючих речовин. Названо пільгові категорії населення, які мали право на безкоштовний прийом і рецепт.

У положенні «О шпитальних і лазаретних бібліотеках» унаочнюється створення і робота військових медичних бібліотек, які мали знайомити лікарів з класичними медичними творами. Бібліотеки повинні були щорічно отримувати нові книги, як оригінальні так і перекладні, журнали і газети зі всіх галузей медицини. Фонди поповнювалися за рахунок податків з лікарів: по 6 крб. з кожного військового лікаря в рік.

В бібліотеці є книги з військових бібліотек Кам'янецького та Луцького лазаретів, Рівненського та Вінницького шпиталів. Їх легко впізнати за власницькими написами і штампами. Назви книг можна подивитись в електронному каталозі за пошуком «Власник видань».

